

TAALIA.

MŰVÉSZETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN. A SZINHÁZI IDÉNY ALATT MINDEN NAP.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁMONKINT 10 FILLÉR. A SZINI IDÉNY ALATT 6 FILLÉR.

Szerkeszti: HERGER TIHAMÉR.

Ujvidék.

1904 április 18.

16. szám.

Bérlet Ma hétfőn, 1904 április hó 18-án 6. szám

SZULTÁN.

— A darab meséje. —

A szultán.

Operette 3 felvonásban. Irta: Verő György.

Személyek:

Szelim
Bimbasi basa
Bulbül
De Forain Gásztón
Roxelán
Delia
Ali
Adelgunda
Fatime
Koftán
1
2
3
4 háremhölgy
5
6
7
1
2
3 basa
4
5

Ruzsinszky Ilona
Magyari Lajos
Latabár Árpád
Kozma István
Szilassy Etel
Tury Mariska
Nagy Dezső
Károlyné Emilia
Halász Anna
Földessy Vilmos
Molnár Juliska
Déry Rózi
Kozma Margit
Kertay Ilka
Déry Béláné
Latabárné
Halász Anna
Bombay Gusztáv
Kőszegi Károly
Ádám Győző
Szabolcsy
Láng

Szelim kísérete. Rabszolgák, rabszolganők.

Verő György 3 felvonásos nagy operettje. A budapesti népszínház állandó műsordarabja. Szelim szultán, ki a folytonos béke idején — csaknem életuntá lesz; ugyanannyira hogy már dacára fiatal korának, a szerelem sem bír rá udvari környezetében vonz erővel. Kiküldi Bimbasi és Bulbül basákat, hogy a föld bármely részéből keressenek számára egy feleséget, mely e tespedésből új életre ébressze. — A két basa el is követ mindent és Bimbasi így hozza el Roxelánt, De Forain Gaston francia követ unoka hugát — míg Bülül basa Polidox Delia görög leánnyal próbál szerencsét. Roxelán Bimbasitól megszökve egy emeleti ablakon át ereszkedik le a palota kertjébe — s ott találkozik a Szultánnal, (ki magát Szelim költőnek adja ki:) és megszeretteti magát. A szultán efeletti örömeiben Bimbasit nagyvezérré nevezi ki. Roxelán találkozva Gasztonnal, ki iránt korábban szerelmet érzett, megtudja tőle, hogy az mint nagykövet a szultán fegyveres segélyét

HAJEK FÜLÖP, ezukrász

Ujvidék, Futtaki-utoza.

Ajánlja sajátkezüleg és felügyelete alatt naponta frissen készített: crèm-süteményeit, kelt tésztáit, briost és különféle tortáit.

KÜLÖNLEGESSÉGEK: Lakodalmi és különböző estélyekhez való teljes összeállítások, seccsiós torta, parfait, Kugler-dessert és tejhabcrèm-bonbonok.

Vajas-dessertek Wagner-féle teavajból.

Jovanovics Pánta

fényképezési műterme

UJVIDÉK, Fő-uteza 9. szám.

Készít — a legkényesebb igényeket is kielégítő — a fényképezés körébe vágó összes munkákat, valamint nagyításokat és festményeket a leggyorsabbaktól a legművésziesebb kivitelben.

Gyors szállítás mellett árai a legmérsékletesebbek.

Steiner Gyula, férfi- és női-divatáru raktára

Ujvidék I. Ferencz József-tér, a „Vasember“-hez, Andrássy-utca sarkán.

Dusan felszerelt raktár: fehérenmű- és szövöttáruk, nap- és esernyők, vállfüzők, férfi- és női szabó kellékek, illatszerek, női kézimunkák, ruhadiszek stb. stb.

— → Hammerli-féle híres pécsi bőrkesztyűk egyedüli főraktára. ← —

akarja kieszközölni franciaország részére, de a melyet a szultán nem akar megadni; cselet szőnek tehát, hogy a szultánt megnyerjék. E közben Bümbül Deliát behurcoltatja . . . Bümbült Bimbasi által elhurcoltatja és Deliát tervüknek megnyerik. A felvonást Verő mesteri fináléja végzi, melyben a szultán kegye jeléül kendőjét dobja Roxelánnak, ezt vissza dobja s tudtára adja, hogy egy leány szívét nem oly könnyű megnyerni. A szultán Roxelánt a palotában lakással kínálja meg, ő aszt elfogadva — Deliát magához veszi komornának.

A II. felvonásban a szultán szerenádöt ad Roxelánnak. Majd Ali a hárem őr, Bimbasi és Bümbül basákkal tanácskozik hogy Roxelánt mikép nyerje meg. E közben Delia és Gásztón egymásba szeretnek s Roxelán ki azelőtt szerette Gásztont keserű nagy lelkűséggel kíván nekik tartós boldogságot. A szultán a finaléban aláírja a francia király szövetségi szerződését. Ali azonban Roxelánt hűtlenséggel vádolva — Gásztonnal gyanúsítja; s mivel Gásztont a szobából kivonják — Szelim e feletti dühében a szerződést összetépi, s Roxelánt kiparancsolva a palotából, szerelmét Deliának ajánlja fel.

A III. felvonás. A szultán a kerevetről felkelve az erekélyen csokrot

tartó vázából egy levelet vesz ki, melyet Roxelán Gásztónhoz irt, s melyben tudatja vele hogy a szultánt mélyen és igazán szereti. Erre Binbasit sürgetik hogy Roxelánt előkerítsék, Delia Roxelán ruhájában öltözötten lefátyolozva megjelenik, mikor már Roxelán a szultánnal kibékül Bimbasi az udvart rendeli elő. A Szultán újból elfogadja Gásztón szövetségi ajánlatát Gásztón Deliát. Szelim Roxelánt ölelve végezük boldogan a finalét az udvar jelenlétében.

TÁRCZA.

Liliom a mocsárban.

(Folytatás.)

— Nagyszerű . . szavamra mondom, nagyszerű. Hát az apjának ir . . . maga kis ártatlanság . . . ilyen apa már én is voltam . . . de engem cousinnak hívtak. A többi lányok így hívják a szeretőjüket.

A leány arcát elfutotta a harag pirja.

Szólni akart, de valami úgy fojtogatta a torkát, belemarkolt a szívében. Futni, szabadulni szeretett volna, itt hagyni kávéházát, tiszteket cognakpyramisokat, de szinte érezte magán a tulajdonos szigorú tekintetét, a mely nyájasságot parancsolt a tisztek iránt. Mert akkor már mind a három ott állt körülötte.

Hübner még mindig nevetett és térdeit csapkodva mesélte a főhadnagynak, hogy kinek ir a leány. Aztán az is elkezdett nevetni és el akarta venni a levelet.

— Mutassa azt a firkát.

A leány elkapta a levelet és a fiókba rejté.

A másik hadnagy, a ki idáig esendesen állt és a szakember alaposágával vizsgálta a leányt, végeztetett a huzakodásnak.

— Tévedtem, nem vékony — szólt Hübnerhez, azután a leányhoz fordult, kinek szemében megjelent az első könnyesepp.

— Hát jól van. Elhiszek mindent, hanem most vigye el az ördög az édes papáját, maga meg üljön közénk. Jó lesz?

Egy darabig várt a válaszra, de miután belátta, hogy zokogáson kívül más feleletet nem kap, visszament társaihoz, kik időközben újból letelepedtek az asztalhoz.

A szőke leány ismét előszedte az írást, a mely ebből a büzös büntanyából megy abba a tiszta kis faluba és tovább írta a kegyes hazugságokat, miközben bőven omlottak könnyei.

. . . Örömkönyeket sirok, ha arra gondolok, hogy nemsokára ismét láthatom édes szüléiméket. Rövid idő múlva itt lesz a vakáció ideje, elbocsátjuk az édes kicsiket, azután én is röptülök haza . . .

Lipot, a főpincér, megsörgette

HODOVÁNYI ANDOR, UJVIDÉK

SZOBA- ÉS DISZFESTŐ.

Készít: templomok, dísztermek, színházi és alkalmi díszleteket, valamint SZOBAFESTÉST a legizlésesebb színösszeállításban.

Dús választék legújabb menyezet- és falfestési mintákból, valamint tapeta és papirmachéban.

Osnabrück

Europa legelső és legelőkelőbb level-
papir-gyáranak állandó és egyedüli
képviselője az egész délvidék részére

HERGER ÁGOSTON könyv- és papir-áruháza

Ujvidék, I., Ferencz József-tér 3,
az Erzsébet szálloda és a „Matioza Srpska“ épülete között.

börtáskájában a rézkrajcárokat és
asztalról asztalra járt:

— Zárunk, kérem, . . .
(Vége.)

MULT.

Az első magyar színészek fo-
lyamodványa Pestvármegyé-
hez, sziniengedély kieszköz-
léseért 1790. október 15-én.

(Folytatás.)

Mire nézve, némely jó igyeke-
zetű hazafiak anyanyelvükhöz való
szeretettől ösztönöztetvén és tö-
kéletesen meg levén arról győ-
zetve, hogy minden nyelv, csak
az abban gyakoroltatott szelid tu-
dományok által neveddik s épül;
eltökélték magukban az állandó
Magyar Theatrom társaságot fel-
állítani s a nemes magyar nem-
zetnek valahára egyszer már azt
az elmeöngyörködtető mulatságot
megszerezni, melyet a játékmesék
szoktak adni.

A Theatromnak szükséges volt
a nyilvánvaló, mert azonkívül, —
hogy azáltal a nyelv palléroztatik,
kellemessé tétetik, — még azt a
hasznot hajtja, hogy a nemzeti
karaktert maradandóvá teszi és
szelidíti. Tapasztalták ezt hajdan
a Görögök és Rómaiak, a kiknél
a játékmesék nemzeti mulatság
voltak és a reánk maradt efele
remek munkáikat most is gyö-
nyörködve olvassuk.

Nincsen már Európában egy
országos nemzet is, a melynek

számos Theatromain saját nyelv-
vén Játékmesék nem játszatnának,
Már is a mi hazánkban annyira
megszaporodtak a német Theat-
romuk, hogy majd csaknem minden
népesebb városaiban vagynak
afélék; melyek által a német nyelv
hathatosan terjed és a nemzettel
kedveltetik. A magyar nyelv ellen-
ben miveletlen és megvetve ma-
rad ugy, hogy végtére a nemzeti
karakter is elváltozik s mikor észre
se vesszük *a magyar a magyar-
ban fel nem találhatik.*

*Képtelen dolog, hogy a magyar
az ő saját hazájában, tulajdon
pénzével nem vehet részt az efele
gyönyörködésben, ha csak nemetül
nem tud.*

Számbevévén e képtelenséget s
meggondolván a magyar Theat-
romnak szükséges voltát, ki ne
kivánná, hogy az mennél hama-
rább fenn álljon és maradandó
legyen!

Ezen közóhajtásnak eleget kíván
tenni egy magyar játszótársaság,
mely annyira elkészült hogy akár-
mikor kész a nemzet díszére elő-
adni és magyar nyelven játékmé-
ségeket játszani, ha előbb arra en-
gedelmet és helyet kaphat.

Mire nézve tudván a T. N.
vármegyét, mint minden közönsé-
ges hasznu és a nemzet díszére
szolgáló jó szándékának segítőjét
és előmozdítóját a T. N. vármeg-
yéhez folyamodik alóirt társaság

és az egész magyar közönségnek
névelve alázatosan kéri, méltos-
son a T. N. vármegye foganatos
közbenjárásával a *Felsőes hely-
tartó tanácstól az engedelmet ki-
nyerni*, hogy szabad legyen az
alóirt társaságnak mindenütt az
országban *Magyar nyelven* vig és
szomorú játékokét játszani és arra
való játékszíneket felállítani, de
kiváltképon mostanában, a pesti
a budai Theatromon magyar játékmé-
ségekkel kedveskedni a magyar
közönségnek.

Teljes bizodalunkat helyez-
tetvén az iránt a T. N. vármeg-
gyében, illendő tisztelettel maradván
a T. N. vármegyének alázatos
szolgái

(aláírások)

A magyar Theatrom-társaság,

A SPREIC ÁRNYÉKÁBÓL.

— Küry Klára az evésről. —

A »M. H.« azzal a kérdéssel fordult
a budapesti művésznőkhöz, hogy irják
meg, vajjon mi kedvesebb, jobb nekik:
az otthon vagy a vendéglő főztje-e?

A Vigszinház ez idő szerint való ki-
rállyója: Küry Klára következőkben
adott választ az érdekes kérdésre:

Legelsőbben is csodálkozásomat fe-
jezem ki azon a leleményességen, hogy
minden nagy ünnep új meg új varia-
cióit tudja kiváltani a körkérdéseknek,
azokból, a kik az ily kérdések feltevé-
sére illetékesek. És a kiknek az irigyl-
endő halom áll rendelkezésükre, hogy
a válaszoknak megadják a nyilvános-
ságot.

Cs. és kir. udvari szállító

MÜLLER J. L., ILIATSZER- ÉS PIPERESZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyári raktár: Koronaherczeg-utca 2. sz. — Gyár: Rottenbiller-utca 36. sz.

BRISE DE VIOLETTES
a legjobb ibolyaillat.

Fenyőerdő illat a legkiválóbb orvosok
által ajánlva, élénkíti a légzőszerve-
ket, tehát nélkülözhetetlen minden lak-
osztályban.

BLAHA SERAIL-POUDER
Müller-féle a legjobb arcpor.
Ára 60 kr. és 1 forint.

Csász. és kir. udvari szállítók, Fulöp Szász-Coburg-Gothai Herczeg Ö-Fensége szállítói

FRANÇOIS LAJOS és TÁRSA

PEZSGÖBOR-GYÁROSOK

MONOPOLE

VIN BRUT

CARTE BLANCHE

BUDAFOK

EXTRA DRY ENGLAND

TRANSYLVANIA

GRÉMENT ROSÉ

Öröm nekem, hogy szívem szerint mondhatom e bókot, mert a válaszsza már kicsit gyöngén állunk.

Igazán: az evés dolgában nem vagyok tekintély. Nem mintha nem szeretném, de mert a pályám következtében e kitünő földi örömmel csak nagyon módjával szabad élnem.

Már most én otthon élő természet vagyok. Legjobban szeretem a magam megszokott környezetét, emberekben, dolgokban egyaránt. Legjobban szeretem tehát a magam asztalát is és bocsánat — magunk főztjét. Bizonyára közvetlenebb, melegebb, kisebb, megíttebb az otthon kosztja. Bizonyítja az is, hogy sokáig fogyasztjuk, soha meg nem unjuk

Azt tartom: változatosságot keresni az étkezés dolgában, — szerény szórakozás. És mégis jó bizonyára a vendéglő is — szórakozásnak, vagy, ha muszáj. Ha jobbnak látszik, ez is jó, az is jó!

Csak egy rossz: a szinpadon enni! Mert nagyon sokan látják.

KRITIKUS.

Szombaton este ismét »A dródstót« ment. A szerepek ugyanabban a kezekben maradtak, csak Jankó szerepét vette át Aldorytól — ki már azóta eltávozott a társulattól — Kozma Pista.

Kövessy jóizü mókái, Szilassy pajzán jókedve, Nagy Dezső politikus Güntherje, Rózsa és Kozma énekszámai a hatást el nem tévesztették. Tury Mariska ép oly gyenge volt, mint az első előadásnál, tolettjére vonatkozó figyelmeztetésünket úgy

látszik nem akarja megérteni. A II. felvonásbeli kettős, melyet Szilassyval énekelt, semmiképen sem elégitett ki.

Vasárnap délután »A kornevillei harangok« ment másodsor. A siker ismét Rózsa, Szilassy, Kozma és Nagy Dezső kezeibe volt letéve. Tury ismét oly gyenge volt, mint az első előadás.

Este Dankó Pista emlékére saját szerzeményét a »Cigányélet«-et adták. Bevezetésül Rózsa egy Prologot énekelt, mely minden tekintetben diszére vált. Hatalmas, ezuttal mélabus baritonjával ismét elragadta a közönséget s ennél fogva a tapsokból bőven kijutott neki.

Az est második pontját Máriássy Miska cigányzenekarának hangversenye képezte. Érzellemmel telt játékokat siri csendben hallgatta végig a közönség, csak a karzat nyugtalankodott s már türelmetlenül várta a darab kezdetét. Az énekes népszimű a cigányéletet tárja elénk. Ennek a népnek szokásait, ravaszságát, hitetlenségét, egoismusát és megtérését látjuk szemeink előtt elvonnulni. Az első felvonás legsikerültebb, sőt mondhatni befejezett egészet képez, a második nagyon hig töltelék, míg a harmadik felvonásban a megtérés diadala jól esően fejezi be a darabot. Nagy

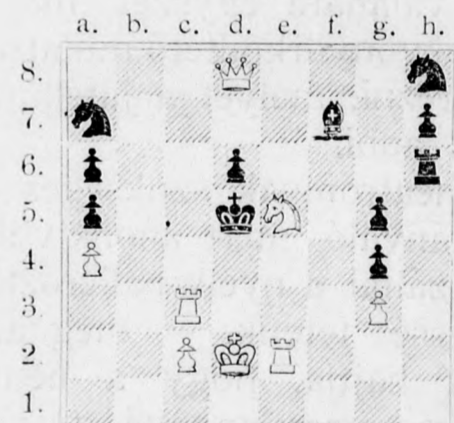
szerep ugyszólván nincs benne, csupa apró, de van közöttük néhány igen szép jellem s néhány karakterisztikus alak.

Szilassy (Marcsa) kedves énekszámával a megtérítő angyal szerepében igen rokonszenves volt.

Dadó Ruzsit Károlyné adta igen sikerült maszkkal, partnerén Nagy Dezsőn (Tollas Zsiga) meglátszott a délutáni előadás fáradtsága. Almásy (Lajos) »Rigó Jancsija« eléggé jó volt, míg Makó Aydának (Darázs Etel) olyan kis szerepe volt, hogy alig mondhatunk róla valamit. Latabár (Csicsó Gyula) és Magyarfi (Dudrai) mindvégig jókedvben tartották a közönséget.

SFINX.

Sakkrejtvény.

Fehér indul és 3-ik lépésre matot ad.

Megfejtési határidő április hó 28-ig.

Helyes megfejtők a »Thaliát« egész éven kapják.

A 6. számunkban közölt sakkrejtvény megfejtése:

- 1.) Bh4—h8 Hg5 h7
- 2.) c2—e3 H—
- 3.) Bh8—a8 vh2+

Winkle István gőzsörfőzde Ujvidék.

1 pohár világos „Király“-sör 7 kr. — 1 pohár barna „Bajor“-sör 8 kr.

a sörfőzde sörosarnokában Ujvidék, Uri-utoza 7. szám.

Naponta friss csapolás!

Kitünő villásreggeli!

Külön étterem!

Szives pártfogásáért esedezik

Kopolovics József, vendéglős.

— Minden szerdán és pénteken délelőtt halpaprikás! —

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.

ALAPITTATOTT 1850-ben.
Gyárt világos „KIRÁLY“ és
barna „BAJOR“-sört.